

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— dt
Félévre 5.— "
Negyedévre 2.50 "
Egy hóra 1.— "
Egyen szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronként 6 kr-ával
számlitnak.

Ünnep után.

Debreczen, május 29.

A Budapesten nemrég lezajlott fényes ünnepségek összes szem- és fültanui egy dologban teljesen egyetértenek, tudniillik abban, hogy az ezerév nemzeti ünnepe határozottan dynasztikus ünneppé is alakult. Oly dynasztikus hódolattá, mely keresetlen, puritán őszinteségében világszerte bizonyára páratlan. A rajongásig szeretett királyi párról ezuttal nem is szólva, már az uralkodó ház tagjainak részvétele, számra és módjára nézve is, büszke, örömmel kell, hogy eltöltse minden érzelmű magyar szívét. A magyar nép dynasztiai érzése a koronázás óta soha lelkesebben és általánosabban nem nyilatkozott, mint mostanában; másrészt meg az egész dynasztia soha ezelőtt nem juttatta oly fényesen kifejezésére a nemzettel való összetartozandóságát, mint ez alkalommal.

Az egész dynasztia — ebben találjuk az ezredéves ünnep egyik nem kicsinylendő jelentős momentumát. Imádott királyunk újabb hálára kötelezte a magyar nemzetet az által, hogy szeretetünk és ragaszkodásunk, loyális lelkesedésünk nyilvánulásaiban osztozkodni óhajtott épen e ritka ün-

nepség alkalmából hazánknak azon tagjaival is, akik különben — legnagyobb sajnálatunkra — csak vajmi ritkán szoktak magyar földön megfordulni. A királyi hercegek, királyi hercegnők budapesti tartózkodása az ünnepségek alatt a szivből fakadó szimpáthia szinte tüntető nyilvánulásainak egyetlen hosszú láncolatának mondható. És ezután a tiszta fényű fogadtatás után talán nem alaptalan a közóhajban gyökerező abbéli föltevésünk, hogy most már az uralkodóház azon tagjai is, a kiket közvetlen, szorosabb kapcsolatok nem fűznek hazánk földjéhez, szívesebben, gyakrabban és hosszú időre fogják Magyarországot fölkeresni. Bár a szeretet vonzó hatalma mihamarább így nyilatkoznék!

Nyomban az örömmünnep után egy mélyen megrendítő gyászeset nyújtott alkalmat a magyar nemzetnek, hogy a dynastiával való örömben, buban egyaránt érzett benső összhangját újból dokumentálja. A törvényes trónörökös halála gyászba borította nemesak az egész magyar sajtót, a törvényhatóságokat, egyesületek és testületek egész sorát, hanem — városokban és faluhelyen — a magánemberek megolvashatatlan számát is. Még pedig oly gyász ez, mely

sehol sem viselte magán a hivatalos megrendeltség bélyegét.

Az elhunyt királyi herceg a vallásos Habsburgháznak egy hitbuzgóságban is kiváló tagja volt. A szabadelvűség ellenségei ezért nagyon szeretnék volna őt sötét céljaik számára igénybe venni, maguknak mintegy előre lefoglalni. Amde az egész liberális Magyarország is mélyen és igazán gyászolja Károly Lajost. És ez országos nagy gyászba senki más nem keverte bele — ép oly tapintatlanul, mint alaptalanul — az önző rideg pártpolitikát, csak épen az ultramontán sajtó organumai.

A magyar nemzet oly mélyen és tisztán érzi e gyászt, miként szeretett királyunk érezett örömet akkor, a mikor néhány nappal a haláleset előtt velünk ünnepelni jött közénk...

Ismételjük: a millenniumi ünnepségek már eddigi lefolyásukban is a nemzet mellett határozottan és kiválóan dynasztikus jelleget öltöttek. És itt lehetetlen örömmel nem konstatálnunk, hogy Magyarországon ma alig van számottevő politikus, a ki, minden párttekintet mellőzve, már most is hazafias elismeréssel és benső hálával ne emlékeznék meg a kabinet fejéről, báró Bánffy Dezsőről, a ki a millenniumi program-

TÁRCSA.

Két szép szőke lány.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —
Irtá: (nb.)

Ha úgy vissza-vissza gondolok az ezredéves kiállításán végigbámult mindenféle gyönyörűségekre (— mert bármit mondjon Silberer ur, a sógorok aligha tudják utánunk csinálni —) egy valóságos chaosz van a fejemben. Olyanforma, mint mikor az ember egész éjszakán át hallgat szebbnél-szebb nótákat, — aztán mikor reggel fölkel, még akkor is fülébe cseng az a sok szép dallam, de nem tudja egyiket sem elkezdeni.

Valószínűleg Silberer ur is így volt a mi kiállításunkkal és miután nem tudta megírni mennyi szöveget látott, — megírta a mi az eszében maradt, — hogy egy biftsték három forint.

Akár csak én azt mondanám és egyebet semmit, hogy sok a német szó és kevés a szép leány.

Bizony német szót, — még pedig se nem hoch-, se nem platt-deutschot, még csak nem is honi igaz sváb-beszédet — sokat kell hallani. A St. Leopold bourgh

lakossága ha csak szerét teheti, németül beszél. De hát ez még nem volna baj, legalább azt hiszik: sok az idegen. Hanem az már igazán dühbe borított, hogy a mezőgazdasági csarnok Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyei csoportjában tengeri morszolót áruló magyar ruhás lány is — aki pedig épen nem germántypus, sőt nagyon is keleti jellegű az arcza — szintén örömmel beszél németül.

Német leány Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében!

És aztán kevés a szép leány. Én legalább az egész kiállításán két szép leányt láttam. Két szép szőke leányt.

Az utolsó történelmi-csarnok kijárójánál találkoztunk egymással. Szerencse, hogy nem elébb, mert akkor a történelmi csoport kincseit se tudtam volna nyugodtan végig studiózni.

Én épen az Esterházyak aranyos szánkóján bánéskodtam, mikor jöttek a lépesón lefelé a mamájukkal, egy 35-36 éves, jóságos arcza, szemmel láthatólag előkelő urnővel. Jöttek lefelé vidáman minden affectált méltóság és minden nyegleség nélkül, annyi természetes bájjal, annyi leányos kollemmel, — lehetetlen volt, hogy szemembe ne tűnjének.

Olyan egyforma volt ez a két leány. Ugyanaz a szőke haj — a legparányibb

eltérés nélkül az aránylatban, s ugyanaz a mosolygós piros arcz, ugyanaz a kérésű, gömbölyű termet. A ruhájuk is egyenlő volt. És bár a toalettekkel nem sokat szoktam törődni, egész határozottan állíthatom, hogy világos drappszínű ruha volt rajtuk, és hogy az egyik ruhája vagy egy ezentiméterrel hosszabb lehetett. De az is csak bokáig ért.

Csak a szemük különbözött egymástól. Az egyiké — ezé volt a hosszabb ruha — világoskék volt, mint a júliusi égbolt. Szinte éreztem kisugárzani belőle a nap melegét. A másiknak fekete volt a szeme. Abrándos, méla, nagy fekete szemek, érzelmes szivről, szelid kedélyről tanuskodók. Csak itthon láttam még oly bársony tekintetű fekete szemeket.

De kedélye egyaránt vidám, romatlan gyermekkedély volt mindegyiké — a kékszeműé is, meg a fekete szeműé is. Nem tanulták még meg a századvégi blazirtságot, — megesudáltak, megdicsérték, megmosolyogtak mindent érdeme szerint. Érdekelte őket minden kiállított tárgy és látszott rajtuk, hogy büszkék a kiállítás szépségére. Nem beszéltek sem francziául, sem németül, fitogtatni, hogy ők úgy is tudnak, — pedig mikor egy angol mister francziául megszólítja őket: a legszebb, választékos nyelven parliroz-

mot ily mindenkit kielégítő tapintattal tudta összeállítani. Szigoruan megőrizte mindenben a történeti kegyeletet, minden ízében nemzeti ünnepet csinált, de sehol sem a dynasztia rovására. Ezt ma kiki örömmel látja és az ünnepek hátralevő része ugyan szép és hasznos czélnak fog szolgálni.

A valutarendezés folytatása. A magyar és az osztrák kormány a valutatörvények értelmében 200 millió forint értékű államjegy bevonására voltak kötelezve. Ez összegből 40 milliót ezüstkoronások ellenében a kormányok maguk vontak be, míg 160 milliót aranyban fizettek le a jegybanknál a papírpénzbevonás céljaira. Minthogy a 200 millió bevonása ekként megtörtént, a valutarendezés további folytatása érdekében — mint értesülünk — mindkét kormány a legközelebbi napokban javaslatot terjeszt a törvényhozás elé, mely további 112 millió forint bevonása iránt intézkedik. A sóbányajegyek bevonása tekintetében hasonló irányban fog intézkedés történni.

Gabriel von Ugron.

— május 28.

Amit Gabriel von Ugron Szatmárott egy kis csoport szocialista és néhány személyes barátja előtt mondott, az túlhágja a politikai beszámíthatóság minden határát és inkább őszinte részvételre szólul, mintsem éles és ósárló bírálatra. Nem bosszúság az, ami e dühöngő tirádák hallatára bennünket elfog, hanem részvét, melyet egy haldokló kelt, aki minden áron élni szeretne. Oly göresösen kapaszkodik v. Ugron az ő politikai létehez, hogy örült tévelygése már csak részvétet keltenek. Ezt a demagógot komolyan venni többé nem lehet.

Tudjuk ugyan, hogy hol kezdte politikai pályafutását és mily esodálatos stációkat tartott; de hogy ez a pályafutás hol fog végződni, azt senki még csak nem is sejtheti. A függetlenségi párti pártizánból a reakció és a klerikalizmus dühös párthive lett, ebből meg szociáldemokratává fejlődött, aki a szatmári

templom tornyára kitűzte az internációnális vérvörös zászlót.

A függetlenségi párt nem akart többé a radikális pártvezérrel közösségben lenni, aki megtagadta a párt és a maga elveit s bement a delegációba. Más publikumot keresett tehát s meg is találta azt azoknak a félrevezetetteknek az egyházpolitikai opozíciójában, akiknek Róma a mindenük és a hecezkáplánok köreiből, kiknek legelsőbbje s legelőkelőbbje ő maga lett. Baráti jobbot nyújtott a klerikális arisztokracziának, mert remélte, hogy annak a pénzével és támogatásával fog magának közönséget összetoborzani. Mikor azonban báró Bánffy Dezső miniszterelnök teljesítette programjának legelső és legfontosabb pontját; mikor sikerült neki az egyházpolitikai reformokat esendben és békében, minden rázkódás nélkül az egész országban életbe léptetni; és mikor v. Ugron belátta, mennyire nem volt igaz, midőn oly dühösen ellenezte a reformokat, melyek már rövid idő múltán megtudták magukat kedveltetni és népszerűvé lettek: ujfent közönségről kellett gondoskodnia és egyelőre az internacionális szociáldemokraczia kabátzárnyára akasztotta magát, hogy hallhassa bájos hangját. Megtalálta közönségét; a vörös zászló fennem lobog a szatmári templomtorny ormán.

A legeslegújabb szocialista az általános szavazati jogot követeli, hogy szenzációt csináljon, hogy a tömegben mozgalmat indítson, hogy hallgatókra tegyen szert, akik megtapsolják szafos tirádáit. Ennek az embernek örült hiúsága határtalan és nem akarja belátni, hogy ezzel a követeléssel a magyar államiság fennállásának sirt ás, melybe az menthetlenül veszni tér. A második ezerév kezdetén ő maga emel kezét ennek az épületnek romba döntésére. A magyar állam le fog nyomtatni egy föderalisztikus államszövetség színvonalára, a magyar parlamentárizmus egy bolgár szobránje színvonalára süllyed alá és maga Ugron lesz az első, aki sortűzet adat az általa megindított tömegre.

Eszak-nyugaton a szlávok, észak-keleten a ruthének, dél-keleten németek és oláhok, délen szerbek és nagyhorvátok, a közepén egy maroknyi magyarság, amely keservesen megsiratná és meggyászolná, hogy ezt a rabiatús demagógot nem dug-

ták idejekorán valamelyik örültek házába. Ez a kép és ez a jövő áll az Ugron-féle Magyarország előtt, ha az általános szavazati jog karjaiba veti magát. Egy-két mandátummal több Ugron sötét elvtársai számára. Ez az ár, amelyért Ugron feláldozza Magyarország jövőjét, alkotmányát és állami fennállását. Mit bánja ő a jövőt, mit neki a haza? Mandátumokat akar ő, mandátumokat, ha az oláhoktól kapja is. Herostratos halhatatlanná akarta magát tenni és felgyújtotta Ephesusban Diana templomát. Ugron eljátszott népszerűségét akarja visszaszerezni s ezért a bogaráért feláldozza a hazát, melyet lángba borít, ami legalább herosztrateszi hírhedséghez segíti őt.

Egyelőre védi Herr von Ugront a mentelmi jog. E védelem nélkül mint lázító és forradalmárt el kellene őt ítélni. Caveant Consules!

(L. L.)

A kanapé.

Ebben a kanapéhistoriában, a mit itt elmondunk, főképen az a nevezetes, hogy — csakugyan egy kanapén fordul meg a dolog. Azokat, a kik gyanusan szeretnének mosolyogni erre a kijelentésre, előre megnyugtattuk, hogy nincsen benne se immoralitás, se pikantéria.

Mindössze egy viczinális vasutról esik szó, már pedig ez nem mindig erkölestelen. Egy kis viczinális vasutról, a mely Hevesből, a szöke Tisza mellől fut be — mert elég gyorsan fut — az aezélos kalászu Kunságba.

A kis viczinális vasut a kunsági nagy végállomása mellé, a város másik oldalán épített még egy kis indóházat is a lakosság nagyobb kényelmére. A kis viczinális kisebbik állomásának van egyetlen egy nagyon kis váróterme. Olyan kis váróterme, hogy még várószobának is alig merné nevezni az ember. Hárman már csak úgy férnek el a kis várókabinban, ha a harmadik — odakünn marad. A kiesike várólyuk egyetlen butorzata egy — mázsa, egy meglehetősen szerényen kifejlődött tizedes mérleg, a mely arra volna hivatva, hogy a feladandó podgyászok súlyát meg lehessen állapítani rajta.

Ennek a kiesike váróteremnek és ennek

tak vele. Ha egy szürös hazafi kerül közelükbe s csudálkozásának a maga módja szerint adott kifejezést, nem fintorgatták az orroeskájukat, hanem jóízűen megmosolyogták. Szóval látszott rajtuk, hogy igazán művelt kis leányok.

Határozottan látszott rajtuk és másfél napon át perezről-pereze jobban tetszettek nekem.

Mert ugy történt véletlenül — bár beismerem: részemről nem tisztán a véletlen műve volt — hogy mindig ugyanazt a pavillont mentünk megtekinteni: a két szép szöke lány a mamájával, — meg én.

Együtt mosolyogtuk meg a hadászati kiállításon azt a nemzetiszín pántlikás kalapu legényt, aki a kitömött esendörök utjából ijedten ugrott félre. Együtt gondolkodtunk el a pénz és hitelügyi kiállításon az osztrák-magyar bank banknotái előtt: miért is „tilos a kiállított tárgyakhoz nyulni?” Együtt hökkentünk meg az erdészeti pavillon nagy medvéjétől és együtt hallgattuk a bérczi esermély esörgését. Együtt sültünk fel az aquarium barlangjában, ahol 30 kr ráfizetés mellett tengeri pókokat, csigákat, spongyákat és korallakat mutogatnak élve, amik azonban a magunk forma embereket ép annyira érdeklik, mint a keresztes pókok és sváb-

bogarak. Együtt bámultuk meg a mentők egy millió kétfilléresét — és együtt adakoztunk a mentőknek. — én két hatost, ők két forintot.

És másnap reggel, mintha csak összebészeltünk volna, ismét találkozáink a horvát-szlavon kiállítás esarnokaiban.

Hogy megláttak, egy önkéntelen, barátságos mosolyt ők sem tudtak elnyomni, — de én meg lelkem mélyéből örültem. Hisz ugy tekintettem már ezt a két kedves szép szöke lányt, mint valami régi jó ösmerősöket. És szerettem volna nekik bemutatkozni és megmondani — főként a kisebbiknek — hogy már is szerelmes vagyok félig-meddig beléje.

De velem született ós ügyetlenségemnél fogva erre nem tudtam okot találni, hát csak ugy három lépésről gyönyörködtem bennük.

Kezemben tartám a kiállítási kalauzt és tettem magam, mintha azt tanulmányoznám, — a szemem pedig oda volt tapadva az ő üde, kedves kis arcukra, bájos szemekre.

A horvát-szlavon csoportból a nagy iparesarnokba mentek. Biztosan tudom, láttam, hogy odamentek. Nosza én is utánuk. De szörnyen megadtam ügyetlenség-

gem árát. Nem akartam közvetlen közelükben lenni, nehogy tolekedőnek lássam és a hatalmas iparesarnokban, ebben a zeg-zugos nagy épületben eltévesztettem őket a szemem elől. Futottam váltig utánuk, kerestem őket mindenfelé — hiába. Egy egész délutánt elfutkároztam az iparesarnokban, anélkül, hogy láttam volna egyebet, mint egy nagy posztószövő gépet, meg azt, hogy a Killer Ede butorait folyvást sokan nézik. Gyönyörű butorok is, — de én dühös voltam rájuk és egyáltalán mindennemű butorokra, mert 8-szor egymásután tértem vissza akaratom ellenére az asztalosok és kárposok művei közé.

A verejték már szakadt rólam, a lábaim már megfájtak, — és a két szép szöke lányt csak nem találtam meg.

Legalább tudnám, hová valók voltak, hadd látnám, hogy ha Debreczenben nem lehetne, hol volna érdemes lakni?

Mert zürzavarrá vált emlékemben a kiállítás minden szépsége, de ők megmaradtak s meg fognak jelenni még gyakran előttem — világos drappszin ruhában és világos szöke fürtökkel, mosolygó piros arccal, bűvös szép szemekkel — két szép szöke lány.

a tizedes mérlegnek a révén kerül ebbe a történetbe a szőnyegen forgó kanapé. A kanapé nem volt valami hatalmas, nagy méretű, vagy diszes alkotás, egyszerű, kisebb fajta bőrkanapé volt, ő, — más ambíciója se volt, minthogy a kis viczinális kis állomásról Madarasra vigye a vonat. Hogy ezt az utat megtehesse azonban, előbb meg kellett volna mázsálni. Akármilyen kicsike kanapé volt is azonban, nem volt olyan kicsi, hogy befért volna a „váróterembe”.

Ha a kanapé nem mehetett a mázsához, — hát kihozták a mázsát a kanapéhoz. Akármilyen helyre kis mérleg volt azonban a viczinális mérleg, mégis kisebb volt, sem hogy a kanapét meg lehetett volna mérni rajta.

Annak a fiatal, kis vasuti tisztnek, a ki a kis viczinális kis állomásán képviseli a rendelkező hatalmat, a verejték gyöngyözött a homlokán. Mázsálatlanul csak nem küldheti el a kanapét, mázsát meg nincs. Már pedig jelzett a vonat. Fűtült is, köhögött is a kis „kávédaráló” — és a kanapé még egyre elintézetlenül busult a liliputi indóház előtt. Végre aztán mentő ideája támadt a kis állomás tisztjének. Odafordult a várakozó közönséghez és ünnepélyes hangon így szólt:

— Uraim, ki akar a közlekedésügynek és ezzel együtt a hazának és a felvilágosodásnak szolgálatot tenni?

A lelkes kunok egyszerre előléptek valamennyien.

— Na hát, ha mindnyájan akarnak, kérem, emeljék meg ezt a kanapét és mondják meg, hány kiló lehet?

Megemelték hát sorra.

B. Tóth Mihály azt mondta:

— Sájcolom hatvan kilára.

Szabó Sánta Pál így vélte:

— Megvan biz a hatvanöt.

Rosenfeld Simon nem becsülte ennyire.

— Mért volna hatvanöt, mért volna hatvan; mért nem elég ötvenhárom? Ki mondja, hogy több, mint ötvenhárom?

Mikormindnyájan leszavaztak, csak az volt kétségtelen, hogy a kanapé több ötven kilónál, de száz meg nincsen. Ez azonban elég volt arra, hogy a jeles butor végre felkerülhetett a vagonba. Alkalmassint szerencsésen meg is érkezett, a hová küldötték, az emberség azonban méltán gondolkodóba eshetik azon, mi történt volna, ha a súlydöntő urak nem tudtak volna megállapodásra jutni egymással — és vajjon nem volna-e helyesebb, ha az összes vasutállomásokon lelketlen tizedes mérlegek helyett plebiscitum segélyével döntenének a feladott áruk sulya felett.

Tanúgy.

* **Felvétel a m.-szilgati állami tanítóképzőbe.** A máramaros-szigeti állami tanítóképző-intézet I. osztályába oly építendő növendékek vétettek fel, kik életük 15-ik évét már betöltötték s a magyar nyelvben, számvetésben, földrajzban és hazai történelemben annyi jártassággal bírnak, a mennyit a gymnasium-, reál-, vagy polgári iskola négy, illetőleg a felsőnépiskola két első osztályában tanítanak. A belépni kívánó növendékek tehát a gymnasium-, reál-, vagy polgári iskola IV-ik, illetőleg a felsőnépiskola II-ik osztályáról vagy nyilvános iskolai bizonyítványt kell felmutatnia, mely esetben felvételi vizsgálatot nem tesz, vagy a megkívánt készlettségét a fenti négy tárgyból folyó év június hó 30-ik napján megtartandó felvételi vizsgálaton kell igazolnia.

Az első osztályba 30 növendék vehető fel, kik közül állami hathatós segélyben részesíthető a minden tekintetben leginkább beváló 17 növendék.

A segélyzés három féle. Helybeli szegénysorsu növendékek, kiknek szülei itt laknak, havi három forint segélyben részesíthetők. Nem helybeli szegénysorsu növendékek kétféle segélyben részesülhetnek, t. i. 1. az internátusban való elhelyezésben teljesen ingyenes élelmezésben, mint künnlakó növendékek, — mely esetben azonban csupán az igazgatóság által kijelölt helyen lakhatnak és házigazdájoknak havonta előre 3 (három) forint lakáspénzt tartoznak fizetni.

Amennyiben a jelentkező növendékek a pályázat határidejéig még nem rendelkeznek a megkívánt végbizonyítványokkal, kötelesek az előbbi osztályról szóló bizonyítványukat és a megfelelő magasabb osztály látogatásáról szóló igazolványukat folyamodványukhoz csatolni és *legkésőbb június hó huszonkilencedikéig* szabályszerű és jelen iskolai évről szóló iskolai bizonyítványukat az igazgatósághoz pótlólag beküldeni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványhoz csatolandó 1. a folyamodó születési bizonyítványa; 2. tisztí orvosi részletes bizonyítvány arról, hogy folyamodó növendék teljesen egészséges, ép testi szervezettel bír hogy különösen látása, hallása és beszéző organuma hibátlan; 3. hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, valamint a családtagok számáról, ezek életkoráról és arról, hogy közülük hány van a családító közvetlen gondozása alatt? E bizonyítványban a családító polgári állása feltétlenül megemlítendő.

M.-Szigeten, 1896. évi május hó 26-án.

Kovács Zoltán,
h. igazgató.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 29.

— Második nap. —

Reggel kilenc órakor vette kezdetét a tiszántúli ev. református egyházkerület folytatólagos közgyűlése, nagy érdeklődés mellett.

A közgyűlés tagjainak érdeklődését különösen a mai napra kitűzött választások, a melyek a kollégium több üresedésben lévő tanszékének és egyéb állások betöltése növelték.

Kiss Aron püspök és Vallyi János egyházkerületi főgondnok elnökölt keveset kilenc óra után foglalták el helyeiket mire a közgyűlés tagjai is lassanként bevonultak a terembe s megkezdték a folytatólagos tárgyalásokat.

Tóth Sámuel főjegyző olvasta fel a megnyitás után a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét, a melyet tudomásul vettek.

A választások az egyházkerületi tanügyi bizottság megalakításával vették kezdetüket. A bizottságba három egyházi és három világi tag választatott be, névszerint *egyháziak*: Szabó János, Széll Kálmán és *Bencsik* István esperesek, *világiak*: Horthy István, gróf Dégenfeld József és Farkas Antal.

A Buzás Pál halálával megüresedett jogakadémiai, továbbá Kovács János főiskolai tanár lemondásával megüresedett gymnasiumi tanári tanszék betöltése következett ezután.

A jogakadémiai tanszékre egyedül dr. Helle Károly kecskeméti jogakadémiai tanár a gymnasiumi természetrajzi és bölcsészeti tanszékre pedig három pályázat érkezett be és pedig Török Péter hajduböszörményi gymnasiumi tanár, Barcsay József pápai református főgymnasiumi rendes tanár és Bodnár Lajos kis-ujeszlási főgymnasiumi tanár.

A gymnasiumi tanszék betöltésénél a tanári kar véleménye a választásnál a

következő sorrendet ajánlja: Török Péter, Bodnár Lajos és Barcsay József. A közgyűlés a tanári kar kandidációját elfogadta.

Tóth Sámuel főjegyző bejelenti a közgyűlésnek, hogy a debreczeni református presbyterium a maga részéről a tanárválasztó küldöttségbe rendes tagokul a következőket választotta be: Kiss Albert, Somogyi Pál, Dr. Legányi Gyula, Kovács József, Szinay Gyula, Dicsőfi József, Sz. Szabó László és Sz. Szabó József, póttagokul Kovács Gábor, Jenei József és Sebess Györgyöt választotta meg.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vévén, Vallyi János elrendeli a szavazást az egyházkerület részéről választandó másik nyolcz tanárválasztó bizottsági tagságra.

Beadatott összesen 67 szavazat, a melyek felbontása után megválasztottak egyházi részről *rendes tagokul*: Szabó János, Széll Kálmán, Sütő Kálmán és Doroghy Lajos, világi részről: Horthy István, György Endre, Kulin Imre és dr. Hajnal István. Legtöbb szavazatot kaptak még, de be nem választottak Uray Imre, Geneszy Albert és Ujfalussy Béla.

A választás eredményének kihirdetése után az így megalakult tanár választó bizottság visszavonult s erre az időre Vallyi János elnök az ülést felfüggesztette.

Mintegy negyedórai szünet után Vallyi János elnök a gyűlést újból megnyitotta és a tanár választó bizottság eljárásáról terjeszti be a jelentést, a melynek eredménye képen a jogakadémiai tanszékre dr. Helle Károly 15 szóval egy üres szavazatlap ellenében, a gymnasiumhoz pedig az első helyen ajánlott Török Péter 14 szóval Bodnár Lajos 2 szavazata ellenében megválasztottak.

A Szeremley József esperes lemondásával megüresedett konventi rendes tagsági hely betöltésére kezdtek meg ezután a szavazást, melynek eredményeképen Szeremley Sámuel 36 szóval a Kiss Albert 20 szavazata ellenében konventi rendes taggá megválasztottak.

Egy egyházi és egy világi konventi póttagot választott ezután a közgyűlés; a választásból a Lengyel Imre és Dávidházy János nevei kerültek ki győztesen.

Ezután az egyetlen folyamodó Oláh Bélát az Andaházy-Szilágyi-intézetbe a közgyűlés felvette.

Miután azonban a folyamodó rokonságának megállapítása egy bizottság hatáskörébe tartozik, a végleges jóváhagyást a közgyűlés holnapra, a bizottság jelentésének meghallgatása utánra halasztották el.

Polgár Gyuláné, Basa Bálint és neje (12000 forint) Gulyás Lajos, Tüdös János Széles Lajos (5000 forint) alapítóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Több mint egy órát vett igénybe a gazdasági tanácsnak a főiskola különböző gazdasági ügyeire vonatkozó jelentése, a mely után sorrendben a tárgysorozat többi ügyeit vették tárgyalás alá.

György Endre azon indítványát, hogy a főiskolai pénztár megszüntetésével a főiskola pénzügyei valamely pénzügyintézet által kezeltessenek, a főiskolai gazdasági tanács elfogadásra nem ajánlja. Miután az indítványozott újításban sem célszerűségi, sem finanziaális indokokat nem talál.

A gazdasági tanács javaslatára vonatkozólag a jegyzőkönyveket felülvizsgáló bizottság olyan értelmű határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, hogy az őszig a jelenlegi ideiglenes pénztárkezelést hagyják meg s a szeptemberi közgyűlés elé erre vonatkozólag szabályzat készíttessék.

Egyhangulag elfogadták s érdemileg őszszel határoznak a kollegiumi pénztár sorsa felett.

A kollegiumi elemi iskoláknak kitételepítése ügyében, a mi főként a filozófiai fakultás felállítását következtében válik szükségessé, a gazdasági tanács előterjeszti, hogy ezen elemi iskolák számára a város építessen alkalmas központi iskolaépületet s abba a kollegium és a debreczeni egyház közösen állítson tanítókat, a kiknek fizetése 800 frtban, 240 frt lakpénzben és ötször ismétlődő 60 frt korpótlékban volna megállapítandó. A tanítók fizetését és az iskola épület fenntartását a debreczeni egyház és kollegium együttesen viselnék. Az ügy felett kölcsönös megállapodás végett még a Debreczen város, a debreczeni egyház és a főiskolai gazdasági tanács fog tárgyalni. A kerület az őszi közgyűlésre újabb jelentést vár.

Bemutatták a *főiskolai internatus* újjászervezése és építése ügyében készült tanárkari munkalapot, a melyet lapunkban mi is ösmertettünk. A kerület bizottságot alakított, hogy ez az őszi közgyűlésre részletes tervet és költségvetést készítsen és mutasson be.

A főiskola *1896/97. évi költségvetését* a főkepenztárról és tanszéki alapokról bemutatta a gazdasági tanács. E szerint a főkepenztár bevételei évi járadékokból, kamatjövedelmekből, ingatlanok jövedelméből, díjakból és vegyesekből összesen 51884 frt 35 kr. tesznek, a szükséglet pedig tisztviselők-, eselések fizetésére, adókra, épületek fenntartására és más egyéb dologi kiadásokra 3653 frt 16 kr. tehát e rovatnál 15347 frt 19 kr. bevételi többlet mutatkozik. A tanszéki alapok bevételei évi járadékokból, kamatokból, díjakból és egyebekből 63764 frt 69 kr. melylyel szemben tanári fizetésekre 70950 frt szükséges. A két rovatot egybevetve 7461 frt 88 kr. fedezeti többlet mutatkozik. A közgyűlés a költségvetést elfogadta.

Elek Lajos a főiskola típintézetének elnökségéről lemondván, a tanári kar és a főiskolai gazdasági tanács helyére Orosz István tanítóképezdei tanárt ajánlja.

A közgyűlés az ajánlatot elfogadja.

A főiskolai tanároknak a gazdasági tanács javaslatára fejenként 50 frtot szavazott meg a közgyűlés, hogy az ezredéves kiállítás tanulmányozhassák.

Számos kisebb fontosságú ügy elintézése után déli 1 órakor elnök a közgyűlés folytatását holnapra halasztotta.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenör saját tudósítójától. —

A t. Házból.

Budapest, május 29. A képviselőház mai ülésén a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot ismertette s ajánlotta elfogadásra Rohonyi előadó. A javaslatot Szilágyi Dezső készítette, a mely az előző kettőt értékben jóval felülmúlja. A javaslat a bíraskodás jogát csak nyolcz évig ruhazza a kuriára s azután annak joga ismét visszazáll a Háza s így, ha valami hiba merült fel, magától korigálódik. — Kévés párthive előtt szólott gróf Apponyi Albert a javaslatához, megköszönve, hogy az általa beterjesztett módosításokat külön tárgyalták. Sok reményt fűzött a javaslatához a közszellem javítása érdekében, azonban sajnálattal látja, hogy az csak fél rendszabály, a kuria és a Ház bíraskodásának vége csak a jelenlegi helyzet lesz. — Az ellenzéki ügyeket kiadják a kuriának, a kormány pártiakat vizsgálja maga a Ház; mind a mellett a javaslatot elfogadja, végül pedig kijelenti, hogy csak a millenniumra való tekintetből tanusit tartózkodó álláspontot, ezért pedig nem érdemelt gyanusítást. Polónyi következett ezután szólásra, mire a Ház kiürült. Madarász: „Nem lehet tárgyalni, nem vagyunk negy-

venen“ közbeszólására az elnök megszámláltatja a jelenlevőket, a kiknek száma a lassanként beszívárgott képviselőkkel együtt elérte a negyvenet. Polónyi Géza általában véve elfogadja a javaslatot, bár egyes részei súlyos aggodalomra adnak okot.

Hubay Károly meghalt.

Budapest, május 29. *Hubay Károly,* a magyar zene-világ egyik előkelő alakja, a „Harmonia“ igazgatója 43 éves korában meghalt. Az elhunyt fia volt a híres magyar dalköltőnek: Huber Károlynak.

Rablás egy grófné lakásában.

Budapest, május 29. Ma délelőtt gróf *Szirmay Ottóné* lakásában 10,000 frtos rablást követtek el. A rablókat, kik fényes nappal követték el galád tettüket, a házon kívül fogták el, mikor már csaknem biztos távolságban voltak. A rablásban nagyon sok bűntárs van. A rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot.

A német nóta miatt.

Budapest, május 29. Ma tárgyalták Szöllőssy István lugosi ügyvéd pörét, ki a szabadság-napjának megünneplésekor az ottani kaszinóban a Gotterhalte után a „Jaj de hunczut a német“ — kezdetű ismeretes nótát huzatta. Az ügyészség királysértésért fogta pörbe, a törvényszék azonban felmentette.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az írtatár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Junius 4. A kereskedő ifjuság millenniumi ünnepe a Nagyerdőn.

— **Egyházkerületi tanácsbírók választása.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerületben Kovács Ferencz halála és Illyés Bálint lemondása következtében egy világi és egy lelkészi tanácsbíróság megüresedett. Az egyházakból beküldött szavazatokat ma bontogatta fel a kollégiumban egy küldöttség. Lapunk zártáig még nem volt készen a bizottság. De már most előre látható a valószínű eredmény. Délig *Lengyel* Imre megválasztása biztosnak volt tekinthető, amennyiben neki nagy többsége van *Szirmay* Gyulával szemben. A lelkészi tanácsbírótságot illetőleg az egyházak túlnyomólag *Soltész* László h.-szoboszlói lelkész és *Madarász* Imre karezagi lel-

kész orsz. képviselő körül csoportosulnak. Szórványosan mások is kaptak szavazatokat. Déli egy órakor *Soltész* Lászlónak 200, *Madarász* Imrének pedig 180 szavazata van. — Csakhogy a megválasztáshoz abszolút többség kell, ami ezuttal aligha lesz elérhető. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy ugyancsak ma bontották fel Debreczenben az *alsó-szabolcsi hajdudéki evang. református egyházmegyében* megüresedett lelkészi tanácsbírótságra beadott szavazatokat. Néhány többséggel *Szeremley* József h.-bőszőrményi lelkész, volt esperest választották meg. Ellenfele *Eröss* Lajos p.-ladányi lelkész volt.

— **A megyei diszbandérium.** A vármegyei földszintjén levő megyei levéltártágas helyiségében ma délelőtt csaknem az egész megyei tisztikar összegyűlekezett, hogy lássa, dícsérje a nagy pompával készített, fényes, ragyogó lószerszámokat, melyeket a junius 8-iki hódoló diszfelvonulásban résztvevő megyei diszbandérium lovai számára a főváros egyik elsőrendű műhelyében készítettek. Négy ládában érkeztek a szerszámok s amint az elsőt kibontották, tartalma napfényre került, a meglepetés és meglegedés szavai keltek a nézők ajkán. Mindenik szerszámon remek ötvös-mű utánzattal készített ezüst lánczocskák hullámanak végig, míg a csótárok diszító és lánczocskákat összetartó nagy ezüst gombokat imitált drágakövek ékesítik. A szíjazatok színe vörös és fekete. Kiváló szép a zászlótartó nyereg felszerelése. A finom nyereg alá ezüst virágokkal himzett kék takaró jön, melynek sarkaiiban a megye ezimere van domboruan kivarrva. Általában az egész banderium felszerelését az izlés és a gazdagság jellemzi. Mint sajnálattal értesülünk, a banderiumnak itthon nem lesz alkalma városunkban bemutatkozni, mert a megye különböző helyein lakó banderisták egy részének ez idő szerint nincs ideje az előző összejövetelre.

— **Gyűjtés az egyetemre.** Az egyházkerületi közgyűlés mai ülésén bemutatták a kollegiumnak egyetemre fejlesztésére ez ideig begyűlt adományok, alapítványok és évjáradékok összegét. E kimutatás szerint, a melyet a főiskola anyagi és szellemi ügyei átvizsgálására alakított küldöttség terjesztett be, a gyűjtés eredménye 1895. decz. 31-én a következő: A bölcsészeti szakra rendelkezésére áll: A főiskolai pénztár kezelése alatt álló a) régebbi alapítványok 157463 frt 3 kr., b) György Endre újabb alapítványa 711 frt 87 kr. összesen 158174 forint. Debreczen város alapítványa a város kezelésében 100.000 forint. Debreczeni egyház alapítványa az egyház kezelése alatt 50.000 frt. Kamatozó ajánlatok befizetetlen része 11700, összesen: 161700. Befizetett és külön kezelt összegek: a) adományokból 41678 frt 78 kr., b) teljesen befizetett ajánlatokból 15591 frt., c) részben törlesztett ajánlatokból 6548 frt 75 kr., d) részben törlesztett kamatozó ajánlatokból 525 frt., e) évjáradékból 39 frt 50 kr., f) kamatdíjjövedelemből 5062 frt 29 kr. összesen 70445 frt 32 kr. Nem áll rendelkezésre: Törlesztetlen ajánlat, — mely nem kamatozik 46766 frt 25 kr. Később felhasználható alapítványok 196694 frt 31 kr., összesen 243460 frt 56 kr. Egyetemre tett ajánlatok 7878 frt 74 kr., összesen 7878 frt 74 kr. Együtt: Rendelkezés alatt áll a bölcsészeti fakultásra 390320 frt 22 kr. Rendelkezés alatt nem áll a bölcsészeti fakultásra 243460 frt 56 kr. Rendelkezésre nem áll az egyetemre 7878 frt 74 kr., összesen 641659 frt 52 kr. A költség levonatik 468 frt 33 kr. Végösszeg: 641191 frt 29 kr.

— **A váltó, mint millenniumi ajándék.** A Nagybeacskeken élő s ott általános szeretetnek örvendő Lauka Gusztávot olyan millenniumi meglepetésben részesítették, amely kedves emlékeztetővé teszi előtte az ezredéves ünnepet. A meglepetés abból állott, hogy Eremics Pál, a nagykikindai takarékpénztár igazgatója, Lauka egy 300forintos váltóját visszaküldte a következő levél kíséretében:

Kedves Guszti bácsi!

Bátorkodom a millennium emlékére váltót, mely most csak 300 (háromszáz) forintot teszen ki, megküldeni. Óhajtván, hogy ezen példát összes hitelezőid kövessék, mivel nem minden évben van ám millennium és nem is teremnek minden fán ilyen koszorús költők, mint Guszti bácsi.

Barátod Eremics Pál.

E levelet közölvén a Torontál azt írja, hogy bizik benne, hogy e váltó nem fog árván maradni, mert Lauka Gusztáv hitelezői bizonyára mihamarább követik Eremics példáját.

— **Czirkusz és orfeum.** Amikor a szintársulat ápril végén eltávozik a városról, egy hónapig, júliusig csak szórakoztatja magát valahogy az élvágyó közönség kellemes sétákkal a tavaszi pompába öltözött erdőben, sőt esténként a korzón, de aztán megóhajtja a vidámabb, hangosabb látni — hallani valót és a szolid művelzetek hiányában akezeptálja a czirkuszt és egy része az orfeumot. Május végén, vagy június elején már rendszeresen megérkeznek a rendőrfőkapitányhoz a kérvények a czirkusz- és orfeumtulajdonosok részéről s egyik a Széchényi-utca végén eső szabad teret akarja bizonyos időre okkupálni, másik valamelyik látogatottabb vendéglőben óhajtja nyári exisztenciáját biztosítani. Immár két kérvény adatott be a főkapitányhoz, egyik özv. Endersz Jánosné lovartársulattulajdonos által, melyben Merkl Viktor vezetése alatt 40 személyvel és 25 lóval működő társulata részére hat hétre előadási engedélyt kér. A másik kérvényt Angelotti Vilmos magyar daltársulati igazgató adta be, kérelmezvén, hogy társulata egy ideig a városban előadásokat tarthasson. Az orfeumi előadások, mint ez idő szerint legalkalmasabb központi helyen. Sz. Dávid István, Kossuth-utczán lévő, kiváló jóhírű vendéglőjének nyári helyiségében tartatnak, ha ugyan arra a daltársulat engedélyt nyer.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A május 26 és 27-én tartott városi közgyűlés jegyzőkönyveit tegnap este hitelesítették.

— **Csoportos felrándulás a kiállításra.** A debreczeni iparos-kör elnöksége az ezredéves országos kiállítás és a székesfőváros megtekintése céljából 14 napra érvényes menetjegy és egyéb felette kellemes kedvezményekkel tömeges felrándulást kíván a jövő június hó folyamán, esetleg július hóban is rendezni. E célból folyó hó 31-én vasárnap d. e. 10 órakor a részleteket tüzetesen ismerető nagy értekezletre hívja össze mindazon polgártársakat az iparos-kör helyiségébe, kik az ügy iránt érdeklődnek. Az Iparos-kör elnöksége.

— **Egyházi ülések.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület most folyó közgyűlése alkalmából annak számos albizottsága ülésezik egymás után. Ma délután az egyházkerület bizottsága intézi el a hatáskörében tartozó bírósági s fegyelmi ügyeket. Holnap délután pedig az egyházkerület szellemi ügyeit vezető tanügyi bizottság tart számos nagyfontosságú ügy elintézése céljából ülést.

— **Kacsák.** Derék laptársaink, helyben, vigan puffogatják a kövér szárnyasokat, Mintha a kánikula heve csapta volna meg

öket, izzadó homlokukat törölgetve állanak a terítékre került remek vadak fölött. Szívteletlenül öngyilkoltatják a legreálisabb gondolkozásu egyéneket, akik, ha puskájuk volna is, azt a esősznek ajándékoznák és kérelhetetlenül tesznek szerencsétlenné elgázoltatás által olyas valakit, aki ugyanakkor, mikor őt a kegyetlen riporter vadul rohanó lovak által a Batthyány-utca szögletén, súlyosan sértve, elgázoltatja — nagy lelki nyugalommal, áhítatos csöndességben ápolja otthon kis kertjében májusi szép virágait. Csodálkozva, megdöbbenve olvassuk, hogy Kiss Rezső nagyváradi törvényszéki aljegyző öngyilkossági kísérletet követett el tegnapelőtt, holott az öcsese tegnap hozott tőle számunkra üdvözlőt és hogy ebben az időben a homoki esigert különböztette a pinczében készült hegyitől. Nemes Kálmánné urnó pedig álmétkodva, aztán mosolyogva olvasta, hogy in nomine miként gázolta el őt két sötét, tajtékzó fenévdától örült sebességgel tovavonszolt fiakker a Batthyány-utczán. Kollégák! — hát augusztusban mi lesz?

— **Herczegné és cigányprimás.** A mi barna legényeink külföldi hódításairól már sokat regélt a fáma. Különösen a hevesvéri franczia és olasz nők között törtétek volna állítólag nagy hódítások, amely regényes históriáknak a fele bizonyára csak regény, de ha csak egy része igaz, már akkor is dicsősége az a mi dérek muzsikusaiknak. A legujabb fáma szerint egy párisi előkelő hercegné szeretett bele egy magyar cigányprimásba, a ki sietett a feleségét és bandáját otthagyni és kékvérű barátnőjével együtt örvendezni az uri életnek. — A hercegnő mindenütt nyilvános helyen mutogatja magát a szerény családfával rendelkező imádóval és mivel a hercegnő is férjes asszony, tehát a hatás elképzelhetőleg még nagyobb. Mivel azonban a hűtlen more életpárja értesült a viszony felől, e napokban Párisban temett és olyan utczai skandalummal fenyegetődik, a minő még Párisban nem volt. És a ki ismeri a mi cigányasszonyainkat, az e szándék öszinteségében nem is kételkedhetik.

— **A váróteremben.** Lapunk egyik előző számában megemlékeztünk arról a gyilkosságáról, melyet Kosztinek Lajos, debreczeni vasuti mozdony felvigyázó Aradon elkövetett, rálöve a város egyik tekintélyes és kedvelt tanárjára. Kosztinek a tett elkövetése után azonnal elfogták és az ügyészség börtönébe kísérték. A veszedelmes merénlyöt tegnap reggel Debreczenen szállították keresztül erősen meglánczolva két börtönőr kíséretében. Ungvárra vitték, a hol a kir. törvényszék elé tanuvalomásra van beidézve. Az állomáson kiszállott a fogoly reggelizni, természetesen a börtönőrök által mindenütt kísérve. Bementek a II. osztályu étterembe, hol egy igen figyelemre méltó momentum történt, mely a merénlyöt ellen megindított vizsgálatot egészen más mederbe terelheti. A mint ugyanis leült egy székre, magához intette a pinczért és ezeket mondta neki, rámutatva az őt kísérő két börtönőrré: *Ezeket az embereket azonnal tartóztassa le, mert engemet folyton üldöznék.* — Nem lehetetlen, a mint ezekből a szavakból következtetik, hogy a szerencsétlenné elmebaja van és üldözési mániában szenved. A kísérő börtönőrök a merénlyöt különös viselkedéséről, — mely azonban szimulálás is lehet, — jelentést tesznek az aradi kir. ügyészségnek. — A gyilkost a reggeli vonattal tovább vitték Nyíregyháza felé.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** választmányja közhírré teszi, hogy *Uzonyi Imre* ügyvéd, Hajdu-Nánás székhellyel, az ügyvédek névjegyzékébe felvétellett.

— **Egy debreczeni ifjú előléptetése.** *Csánki Józsefet*, aki mint ügyes kőfaragó segéd Debreczen város ösztöndíján képezte ki magát, a kereskedelemügyi miniszter a zalatnai állami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskola igazgatójává nevezte ki.

— **A kőművesek zászlója.** A debreczeni kőműves iparosok temetkezési egylete pompás új zászlórudjába tegnap délután verte be *Thaly Kálmán* a részére küldött szöveget, Szabó Bálint egyleti elnök házában. A szép zászló nagyon megnyerte Thaly tetszését. A zászlót Zelinger Ede készítette és 1250 frtba került a zászlóanya Horvát Jánosné urnó által ajándékozott szalaggal együtt, a ki 200 frttal és 9 db. aranyal járult a zászló költségeihez.

— **Vizsga az ohati iskolákban.** Debreczen város ohat-pusztai elemi iskoláiban tegnap tartották meg az évváró vizsgálatokat, melyekre a községi iskolaszék Körner Adolf tanácsnokot és Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnököt küldötte ki. Az ev. ref. iskolaszék képviselőjében Szilágyi Imre s.-lelkész jelent meg. Kinn volt Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő is. A növendékek feleletei általános megelégedést és dicséretet arattak. A jobb tanulók között a városi tanács 40 ezüst forintot és emlékkönyveket osztatott ki.

— **Millenniumi emlék koronák.** Az ezredéves ünnepek egyik legmaradandóbb és legdiszesebb kivitelű olesó emléktárgyai: a millenniumi emlékkoronák a napokban jelentek meg. E koronákat a kormány az 1895. évi LI. t.-czikk alapján verette és egyik oldalán ő felsége mellképe, másik oldalán pedig Árpád honfoglalása látható. A koronák egy forintért árusítatnak el a külön e czélra készített tokozkkal együtt. Ilyen koronák elvétele már nálunk is láthatók.

— **Kiállítási hírek.** *Fejedelmi vendég* érkezik a legközelebbi napokban Budapestre. A kínai alkirály, Li-Houng-Chang, ki ez idő szerint a moszkvai koronázási ünnepélyeken részt vesz, értesítette a monarkia külügyminiszterét, Goluchovszky Agenor grófot, hogy az orosz ünnepek befejezése után európai körútra indul és ez alkalommal Budapestre is ellátogat, hogy itt a kiállítást megtekintse. A kínai fejedelem érkezésének napja nincsen még meghatározva, de az valószínűleg a június 8-iki ünnepekre várható.

— **Olesőbb lett a sör a kiállításán.** A kiállítási vendéglősök tegnap délután tartott értekezletükben elhatározták, hogy a sör árát poharakint két krajczárral leszállítják és így az eddigi 14 kr helyett csak 12 kr lesz fizetendő.

Amerikaiak nagyobb csoportja érkezik legközelebb a fővárosba. A kiállítás igazgatósága ma értesült arról, hogy Chicagóból vagy 300 amerikai magyar jön haza, hogy itt a hódoló felvonulást megtekintse és a kiállítást megnézzék.

— **Hogy ment Blaháné a népszínházhoz?** Vadnay Károly, a kiváló vonellista a Fővárosi Lapok tegnapi tárczájában érdekes adatot közöl arról, hogy Blaháné hogy került a népszínházhoz. Rákosi Jenő, a népszínház első igazgatójának minden kísérlete meghiusult akkor, hogy a nagy művésznőt a nemzeti színházról elhódítsa. Több író, köztük maga Vadnay Károly is megtámadta ezért a vonakodásért Blahánét, mert neki csakis ott van a helye a népszínműben. Egy alkalommal Türr tabornok estélyén, a Margitszigeten találkozott össze Vadnay Blahánéval. Vacsona után a művésznő azt indítványozta, hogy tegyen a társaság sétát a sziget fásorában. Vadnay kísérelül ajánkozott és a művésznő bár hozzátette: „Pedig magára haragszom a

ezikke miatt" — mégis elfogadta. Vadnay rögtön a népszínházi szerződést hozta elő és a művész minden érvére talált kibuvót. Akkor aztán Vadnay elővette az utolsó tromfját.

— Asszonyom, ön igaz magyar asszony — szól — a ki érzi kötelességeit. A népszínház nagy magyar vívmány. Oda szokik az a közönség is, melyet nyelvében, szokásaiban magyarosítani kell. Öné lesz első sorban a dicsőség, ha oda szoktatja, hogy magyarrá tegye. Nem szükség erről többet beszélni. Hisz ön ezt érzi.

Erre már komolyan elgondolkodott a nagy magyar asszony.

— Megirhatom Rákosi Jenőnek, hogy holnap a szerződés végett önt meglátogathatja?

— No hát nem bánom.

Ez az érv döntött, mikor a nemzete érdekében volt szó. Blaháné már nem habozott egy percig sem.

— **Ingadozó pénztár.** A püspök-ladányi takarékpénztár részvénytársaság — mint egy fővárosi lapban olvassuk — felszámolni óhajt, mit a rossz üzletmenete tesz indokolttá. E végből még ebben a hónapban közgyűlést fognak tartani s az igazgatóság maga fogja ajánlani a felszámolás elhatározását, valamint a felszámoló megválasztását. Ugy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság beadta lemondását. Az intézetet 1882-ben alapították 30,000 forint alaptőkével. Az üzletmenet sohasem volt valami igen kedvező, de 1890-ig még csak fizettek valamelyes osztalékot, de azóta a részvényesek semmit sem kaptak. A múlt évben mindössze alig 1000 forint volt a nyereség. Tartaléktökéket egy krajezárt sem gyűjtött a takarékpénztár.

— **Egy kis statisztika.** Perczel Dezső belügyminiszter most nyújtotta be az országgyűlésnek azt a vaskos könyvbe foglalt jelentését, amely az 1895-iki egészségügyi viszonyokat tünteti föl. Ebben a jelentésben annak a kimutatását is megtaláljuk, hogy az úgynevezett „egészségügyi személyzet” hány tagból áll s hányan vannak olyanok, akiknek az a kötelességük, hogy nyavalyáinkon, már t. i. amennyire lehet, segítsenek. Ezek között első sorban az orvosok állanak, akiknek a száma az elmúlt esztendőben 4424-re rugott, a sebészekkel együtt. A legtöbb orvos természetesen Budapesten van, ahol pár híján ezer doktor áll a közönség rendelkezésére, nagy ellentétben a szegény Arva-megyével, ahol a halál ellen csak nyolcz orvos védi az embereket. Budapest után Pozsony következik az ötvenkét orvosával, hogy azután Debreczen, Nagyvárad, Kolozsvár, Arad tüntesse föl a legtöbb orvost.

— **Kornis Ferenc alapítványa.** Kornis Ferenc Debreczenben lakó t.-büdi nagybirtokos a millennium emlékére ezer frtos alapítványt tett, hogy abból a t.-büdi iskola legjobb tanulói jutalmaztassanak. A jutalmakat minden évben május 9-én osztják ki.

— **Az osztálysorsjáték utolsó napja.** Tegnap fejezték be a magyar osztálysorsjáték húzásait. Csak tegnap került ki a szerencsekerékből a 400.0000 koronás főnyeremény és a 600.000 koronás jutalom is, mely a 8000 koronás nyereménynyel kihuzott 30,345 sz. sorsjegyre esett. A húzás eredménye a következő:

600.000 és 8000 koronát nyert : 30345.

400.000 koronát nyert : 4295.

200 koronát nyertek : 76366, 87903, 93523, 114533.

1000 koronát nyertek : 21751, 24619, 44845, 49230, 56581, 58886, 61776, 71499, 79297, 382, 83470.

— **A millennáris törvény.** A honalapítás évezredes emlékének törvénybe iktatásáról szóló törvény végrehajtása tárgyában a belügyminiszter következő körrendeletet intézett a hatóságokhoz: A honalapítás évezredes emlékének törvénybe iktatásáról szóló törvény a magyar korona országainak minden községében közzé teendő lévén, a törvény külön kiadványának 2 példányát azzal a felhívással küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy az egyiket folyó évi június hó 8-án nyilvános helyen függesztesse ki, a másikat pedig örök emlékezet okáért a törvényhatósági levéltárban helyeztesse el. A mennyiben ezélszerűnek mutatkoznék, hogy a törvény a helyi viszonyokhoz képest több példányban sokszorosítva szélesebb körben is közzététesse, e részben saját hatáskörében megfelelően intézkedjék.

— **A kézcsók eltöltése.** A prágai község-tanács érdekes rendeletet bocsátott ki most. Elrendelte ugyanis, hogy a tanítók az összes iskolákban tiltsák meg a tanulóknak a kézcsókot. Az utóbbi időben előfordult ragadós betegségek adtak erre okot, mert azt a megfigyelést tették az orvosok, hogy a kézcsók által könnyen terjednek a gyermekek között a különböző betegségek.

A papok szakálviseléséről.

A papnak általában szakált viselni nem szabad. A szakálviselést csak a római pápa engedheti meg. Hogy az egyház első századaiban a világi papság borotválkozott, sz. Jeromos (élt 331—420) bizonyítja. Jorinián szerzetes áldozár világi pappá lön, rögtön megborotválkozott. Ekkor sz. Jeromos a következő szavakat intézte hozzá: „Etsi barbam raseris, tamen inter hircos reputaberis!” Hogy a 9-ik s 10-ik században nyugaton általánossá vált a borotválkozás, Photius a keleti szakadás feje s e szakadás befejezője Cerularius Mihály a nyugatiaknak szemérveti. — Midőn a papság Sardiniaiban szakálát növesztetni kezdé, VII-ik Gergely 1080-ban hivatkozván arra, hogy a szakál levétele az egyház kezdetétől fogva szokásban volt, meghagyá a püspököknek, hogy a papságot a szakálnövesztéstől eltiltsák.

Mindennek dacára ezután lassankint a borotválkozás nyugaton is kiment a divatból. És a római pápák, valamint a jezsuiták generálisai is még a XVIII-ik században is viseltek szakált. E században azonban Franciaországban a művelt emberek borotválkozni kezdtek — követvén a Lajosok udvari szokását s a papság is visszatért nyugaton divott régi szokásához s elkezdett borotválkozni. Midőn pedig századunkban újra szokásba jött a szakálviselés, a bajor papság a szakálviselést megkezdte, azonban a müncheni nunczius 1863. máj. 4-én kelt levelében tudatta az ottani érsekkel, miszerint a pápa ezen, a római kath. egyház mai fegyelmével ellenkező szokást szigorúan megtiltja.

Megjegyzendő azonban, 1. hogy a borotválkozásra nincs semmi törvény. A törvény csak azt mondja: „ne quis barbam alat”. (Egy pap se növeszzen szakált.) 2. Ezen törvény manapság általános, de nem írott, hanem a szokás által lön behozva. 3. A római pápa megengedte, hogy a missionáriusok viselhesenek szakált és mindazon rendek, melyek a missió végett létesültek pl. passionisták, Lyoni intézet. Hasonlóképp a remete szerzetek pl. kapuczinusok.

Boszniában a ferenczrendiek missionáriusoknak tekintetnek s alkalmazkodhatnak a nép szokásához s így kardot s bajuszt (de nem szakált) viselhetnek. Ha valamely pap nagyobb utra kel, pl. a szentföldre zarándokol, ezen időre viselhet szakált.

CSARNOK.

Judith.

A Debreczeni Ellenőr részére

Irta: **Koncz Ákos.**

(Folytatás.)

Hála neked édes Istenem, hogy a gyöngéknek oly erős szívet adtál, mely nem török meg a lélek küzdelmeinél és a csapások sokaságánál azonnal. Sok férfilelek megtörök s az élet viharai közt gyáva lesz, kétségbeesik, míg a nő a fájdalomban magasztosul fel s itt mutatja meg egész pompájában fenséges erejét és szeretetének mélységét. Mikor az erős gyöngévé válik, akkor a gyöngé virág daczol a viharral, meghajlik, de nem török ketté. Így van a nő. Kisebb fájdalom, apró tüszurást képes megbénítani, leverni, de a tüszurásnál felemelkedik, oly magasságra, hová a férfi nem tudja őt követni. Utolsó pillanatáig daczol a viharokkal, főleg ha tudja, hogy neki élni kell, élni egy kedves lény vigasztalására.

Nagy lélek kell ahhoz, hogy könyes szemmel másokat vigasztaljunk, nagy és erős szívnek kell annak lenni, mely midőn vérzik belől, ezt eltitkolja és a mások fájdalmát igyekszik vigasztaló szavával enyhíteni. Ily nemes lélek volt Judith. A szívét ért viharok között is megőrizett egy sugarat, hogy ezzel bevilágítsa beteg édes anyjának örömtelen életét, fájó szívet vigasztalt s ha drága betege elszenderült, akkor letérdelt imazsámolyára és imádkozott gyógyulásáért.

De térjünk vissza Judithhoz a temetőbe. Épen most kel fel a sir mellől. Még egy fohász, egy nehéz sóhaj és megindul a hintó felé, mely a temető bejáratánál várakozik. Hü cselédje épen eléje siet, szeretetteljes gyöngédséggel takarja be hermelinprémes bundával fiatal urnójét, nehogy meghűljön. Egy halás tekintet jutalma a gondos nőnek, ki dajkája volt Judithnak, ő is együtt érez vele, azért nem is kérdez tőle semmit a kocsi belsejében.

Haza érve, Judith siet édes anyja betegágyához. A szomszédos szobában az orvosok épen tanácskozást tartanak. A szegény szenvedő leány, ki már maga is közel van ahhoz, hogy összeroskadjon, végtelen szeretettel néz a betegre, ki most esőndesen alszik. Majd egy torró csókot nyom homlokára s letérdelve az ágy előtti puha szőnyegre, tördelve így imádkozik:

Édes jó Istenem! Irgalmazz gyermekednek. Ne vedd el tőlem egyetlen támaszomat, édes jó anyámat. Te tudod, hogy kivüle nincs senkim e világon s ha őt elveszed, árva leszek egészen. Oh tartsd, tartsd meg őt nekem, hallgasd meg esdeklő leányodat, ki a sirig alázza magát előtted, kérve irgalmadat.

Nem folytathatta, mert a beteg felébredt. Odavonta Judithot keblére s az anyai szeretet mélységes tengerébe, a szülői kebelre odahullottak a hála és szeretet könyei.

Nem szóltak, de szívök és könyeik beszéltek.

Hagyjuk a virágot törzsén, ne szakítsuk le róla; hadd sirjanak egymás kebelén, mi pedig menjünk s keressük fel Szokondi Bélát, a kit még nem ismerünk.

Bélát a távoli rokonság köteléke fűzte Szihalmyékhöz. Ezen a réven azután nagyon sűrűen megfordult a háznál, főleg mióta Judith hazakerült a nevelőintézetből. Kedves, jó fiu volt, ki már a kora ifjúságban úgy gondolkodott, hogy az élet kötelességeket ró egy férfira, melyeket teljesíteni kell. Nagy birtoka lévén, bár erre is képes lett volna, nem vállalt közhivatalt, hanem azért részt vett minden nemes irányu mozgalomban. Nem volt

tétlen egy pillanatra sem. Kiterjedt gazdálkodása közepett szíves örömmel foglalkozott a tudományokkal is és gondosan művelte lelkét.

Társaságokban mindazonáltal csak ritkán fordult meg. Az értékesebb embereket kereste és nem szerette a tartalom nélkül való élő könyveket. E mellett bántotta őt az a léhaság, melyet utonutólag tapasztalt és lehangozta őt az, hogy csak kevesen értették meg lelkét, gondolkozását.

Annál szívesebben időzött Szihalmiékknál. Itt őszinteséget talált és melegséget mindenha. Esméit itt megértették, gondolatait tovább fűzték és ő mindig nemesebbnek érezte magát, valahányszor e kis körből hazatérve, futó szemlét tartott lelki világa felett.

De Béla beteg volt. Szép lelkének gyöngye, törekeny porhüvely jutott osztályrészül. És ő azt tudta, hogy legfeljebb két tavasznak láthatja még virágait. A kór ott rágódott benne s élete hasonló volt a kialudni készülő mécs lobogásához.

Es e szegény beteg embernek szívében is bekövetkezett egy pillanat, melyben be kellett vallania, hogy szeret. Igen megszerette Judithot, de egyetlen egy gondolattal, egy szóval, egy tekintettel sem árulta el szerelmét. Érezte, tudta, hogy ő nem szerethet, neki nem szabad szeretni. Oly közel érezte halálát, hogy arra nem is gondolhatott, hogy Judith valaha az övé lehessen.

Es ez az elfojtott szerelem, mely a szenvedések tüzeiben eszményivé tisztult, még betegébbé tette a jobb sorsra érdemes fiatal embert. Hervadt napról-napra voltak pillanatai, midőn behunyt szemekkel várta a halált, mely megváltja szenvedéseitől.

Judith lelkének egész bensőségével szerette a mondhatatlanul szenvedő ifjut. Egész éjjeleket töltött álmatlanul, folyton a szenvedő Bélára gondolva. Összedőlve látta élte boldogságát. Oh pedig milyen szépek lettek volna a napok Béla mellett, ha őt le nem veri a betegség.

Amire gondolt és a mitől félt, nem sokára beteljesedett. Béla még a második tavaszt sem érte meg, mert mikor az ősz hulló leveleivel elborította a földet, Béla is ott nyugodott a temetőben.

De azért volt egyetlenegy boldog perceze Judithnak. Elérte azt, a mi után vágyódott. Neje lett Bélának. Ott mondtak egymásnak esküt az örökkévalóság küszöbén, a halál pillanatában.

Es Judith hű maradt Bélához örökre. Az ő lelki világában csak egy kép volt: a Bélaé, ott és abban helyet nem találhatott többé senki sem. Emlékezetből merített vigasztalást és lassan-lassan, miután egyetlen szerelmét eltemette, szerelmes lett a halálba csak azért, hogy mielőbb egyesítse Bélával.

Egészen egyedül, árván maradt csalódásaival, összerombolt reményeivel. Az örök törvény édes anyját is elszólította mellőle. Pedig csakis az anyaszív volt az, mely megfáradt lelkét esőndesebb perceiben kis időre felmelegítette. Most már ez is megszűnt dobogni és neki nem maradt meg multjából egyéb a fájdalomnál.

Es Judith viselte az élet terhét türellemmel, szelíd megadással. Szép, szelid arezán csak olykor-olykor látszott meg a lelkében dúló vihar nyoma. Olyan volt mint a fa, mely rombadőlése előtt pár nappal még zöldel. Kedves és nyájas volt mindenki iránt, örült a mások boldogságának, pedig ő szerenesetlen volt és a fájdalom követ hozozta lelkében.

Lassal-lassan azonban a bánat, az átélt szenvedések és ezek utóemléke őt is megtörték és napról-napra hanyatlott a sir felé. Hová vágya már oly régen vonzotta. Hervadt, mint a beteg virág, melytől megvonták az éltető vizet és meleg napsugarat....

En ebben az időben ismerkedtem meg Judithtal. Volt alkalmam tanulmányozni őt és megcsodálni erős lelkét. Egy hős haldoklott ebben a törekeny asszonyban. Nyugodtan mondta el élettörténetét, melyben az egy boldog perc mellett, hosszú évek szenvedése volt beírva. De nem panaszkodott, nem szállt harcba senkivel, nem átkozta sorsát, hanem türt és nyugodt lélekkel várta a megváltást.

Es én látva őt, a fájdalom leányát, azon meggyőződést szívtam magamba, hogy még vannak angyalok a földön, kiket az Isten azért küld a síralom völgyébe, hogy a hit világa ne aludjék ki a kételkedő emberek lelkéből.

Mikor Judith bevégezte szenvedéseiben gazdag életét, egy igazi angyal szállt el a földről, kinek méltán rá lehetett véteni sírkövére e három szót: született, szenvedett és meghalt....

Közgazdaság.

*** Lábballi szállítási katonaság részére.**
A m. kir. honvédelmi miniszter az ő méltósága megkülönböztetve a kamarának a honvédség részére az 1897. év márczius végéig szállítandó bakancsok és cipők elkészítésének felvállalására vonatkozó szerződési feltételeket, úgy a nevezett, mint a kereskedelemügyi miniszter utasította a kamarát, miszerint ezen szállításban való részvételre a kisiparosokat hívja fel. A m. kir. honvédség részére szükséges bakancsokból 10,000 pár és a könnyű cipőkből 10,000 pár a kisiparosoknak tartatott fenn az 1894. évi 23,591. és 37,248. sz. honvédelmi rendeletben közzétett feltételek értelmében oly feltétel mellett azonban, hogy a szállításban kizárólag adófizető és ipartestületi kötelekben levő kisiparosok és ilyenekből alakult szövetkezetek, avagy iparosok oly községből, hol a törvényben megkivánt szám hiányából ipartestület nem létesülhetett — részesülhetnek. A bakancsok páronkénti ára 5 frt 03 krban, a barna pamutvitorlaszövetből való könnyű cipők ára pedig páronként 4 frt 28 krban lett megállapítva; mely lábballik legkésőbb 1-97. évi márczius végeig Budapestre a honvéd központi ruhatárba beszállítandók lesznek a kereseti összegek a netalan már 1896-ik évben történi beszállítások esetén is csak 1897. évi január elején fognak kifizeteni. A szerződési feltételekben foglaltak figyelembe vételével kiállítandó írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó év június 20-ig — a hol ipartestület van, annak utján, különben pedig közvetlenül — az alulírt kamarához lesznek benyújtandók. Debreczen, 1896. május 27. A kereskedelmi és iparkamara nevében: Szabó Kálmán elnök. dr. Király Ferencz titkár.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. május hó 29-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4% —	122.—	122.50
„ vasuti beruházásiköt. 4% —	124.50	125.50
„ koronajárdék 4% —	98.75	99.25
„ régale vált. köt. 4% —	100.25	101.25
Osztrák aranyjárdék 4% —	122.25	122.75
Egységes állam kötvény 4% —	101.—	101.50
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	137.—	139.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény —	372.—	372.50
Osztrák hitelbank részvény —	346.—	346.20
Magyripar- és keresk. bank. r.	103.—	104.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	119.50	121.50
3-os „	114.—	115.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	106.50	107.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.50
Osztrák „	—	17.75
Olasz „	—	11.75
Bazilika sorsjegy —	—	6.70
Jó-sziv „	—	3.15

Pénznekem:

Cs. és kir. arany — — —	5.64	5.72
20 markás arany — — —	11.77	11.82
20 frankos arany — — —	9.51	9.55
1 Sovereigns — — —	12.—	12.04

Debreczeni piac.

Heti vásár május 26.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 2390 kgr. I. rendű 6.35, II r. 6.25, III r. 6.20.

Rozs, piacra hozatott 1874 kgr. I. rendű 5.45, II r. 5.40, III r. 5.35.

Kétszemes, piacra hozatott 2185 kgr. I. rendű 5.20, II. r. 5.—, III r. 4.40.

Árpa, piacra hozatott 2037 kgr. I. rendű 4.30, II r. 4.20, III r. 4.10.

Zab, piacra hozatott 2230 kgr. I. rendű 5.40, II r. 5.30, III r. 5.10.

Tengeri, piacra hozatott 3455 kgr. I. rendű 4.10, II r. 4.—, III. r. 3.90

Köles 5.00

Köleskása 12.—

Burgonya 1.80—1.60

Piaczi árucikkék:

100 kilónként: Babfehér 10.00, babsárga 11.00, burgonya 1.80, sódarabos 10.80, sódarált 11.50, disznózsír 52 frt, szóna I. rendű 2.20, II. r. 1.80, III. r. 1.40, szalma I. r. 60, II. r. 50, szalonna sós 48—50 frt, szalonna sótlan 48 frt, háj 48—50 frt, nyers faggyu 22 frt, szappan 23 frt, aszalt szilva 16 frt, borsó 18 frt, lenese 24 frt, rizs 16—32 frt, pirszén 2.20, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 16—34.

Kilónként: Árpakása 16—36 kr., aszaltszilva 20—24 kr., asztali dara 16 kr., burgonya 3 kr., borsó szepességi 20 kr., szatmári 20 kr., babfehér 8 kr., sárga 8 kr., disznózsír 56, cukor 42, irós-vaj 1 frt — kr., köleskása 12 kr., lenese szatmári 24 kr., szepességi 28 kr., liszt Nr. 1. 12¹/₂ kr., Nr. 2. 12 kr., Nr. 3. 11 kr., Nr. 4. 11 kr., Nr. 5. 10¹/₂ kr., Nr. 6. 10 kr., olvasztott vaj 90 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 26 kr., szalonna sós 56 kr., sótlan 50—52 kr., kávé 2 frt 20 kr.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr., aszalt-szilva 15 kr., petroleum 20 kr., borsó 12—14 kr., lenese 10—12 kr., bab 8 kr., köleskása 10 kr.

Allatvásár.

Ló felhajtatót 915 db., elkelt 396 db
Marha felhajtatót 970 db., elkelt 424 db
Sertés felhajtatót — db., elkelt — db
Sovány 6—12 hónapos — frt. Egy éves—másfél éves — frt. Másfél éves—kétéves — frt. Öreg sovány — frt.
Kövér kilója — kr. Uj szalona 46—50 kr., juh és birka felhajtatót — db. elkelt — db.

Husarak: Marhahus 38, 40, 48, 50, 52, 54, 56, 60 kr. Bonyuhus 56—60 kr. Sertéshus 40, 44, 48, 50, 52 kr. Juhhus 40 kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 50 kr., ellátás nélkül 70 kr., nő ellátással 40 kr., ellátás nélkül 55 kr., gyermek ellátással 30 kr., ellátás nélkül 45 kr.

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, május 28.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt esendes irányzat mellett 1000 métermiza változatlan áron.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, változatlan áruk mellett.

Eladatott:

Buza: Tiszav.: 100 mm. 82 kg. 7.17 frton, 500 mm. 81. kg. 7.15 frt. 100 mm. 81 kg. 7.15 frt. 200 mm. 81 kg. 7.15 frt. 100 mm. 81 kg. 7.15 frt. 200 mm. 81 kg. 7.15 és fél frt. 600 mm. 80.5 kg. 7.12 és fél frt. 100 mm. 80.6 kg. 7.10 frt. 100 mm. 80.5

kg. 7.10 frt. 200 mm. 83. kg. 7.10 frt.
400 mm. 79.3 kg. 7.05 frt. mind három óra.
Zab. 6.00—6.30.

Matáridő-üzet.

Az irányzat jó forgalom mellett szilárd volt s az árak emelkedtek.

Zárlat 1 óra:

	1896	1896	1896
Buza szept.-októberre	1896	6.68—6.70	
" máj.-júniusra	1896	6.59—6.60	
Rozs tavaszra	1896	—	
" szept.-okt.-ra	1896	5.66—5.68	
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	3.92—3.94	
" jul.-aug.-ra	1896	4.00—4.02	
Zab szept.-okt.	1896	5.44—46	
Repce aug.-szept.	1896	10.20—10.25	

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	1896	1896	1896
Buza 1896. őszre	1896	6.68—6.69	
" tavaszra	1896	6.59—6.60	
Rozs 1896	1896	5.66—5.67	
Zab 1896	1896	5.45—5.46	
Tengeri 1896 máj.-június-ra	1896	3.92—3.93	
Repce 1896 őszre	1896	10.20—10.25	

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. május hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	6.	p.
Budapest—Nagyvárad-felé	haj. 4	—
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8	40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12	36
Budapest—Nagyvárad felé	este 10	31
Nagyváradra, (P.-Ladánytól gy. v.)	d. u. 3	48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12	—
Csak P.-Ladányig	este 8	15
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 4	07
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8	—
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 3	05
Csak Szatmárig	reg. 5	30
Miskolcz—Kassa felé*	reg. 8	25
Miskolcz—Kassa felé**	este 3	10
Szerencs-S.—A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4	02
" m. áll. v.-tól	reg. 5	28
" vásártérről	reg. 5	51
H.-Böszörmény—Büd- } m. áll. v.-tól	d. u. 3	57
Sz.-Mihály-felé } vásártérről	d. u. 4	10
" vásártérről	d. u. 4	10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg. 4	42
" (vásártérről)	reg. 5	—
Óhat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u. 4	12
" (vásártérről)	d. u. 4	24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 8	35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4	17

Budapestre érkezik:

A hajnali 4 órakor induló sz. v.	déli 12	—
A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1	50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este 8	10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló sz.-v.	reg. 8	45

* Közvetlen kocsik Kassára érk. 3 óra 30 p.

** Poprád-Felkára érk. jun. 1-től szept. 15-ig.

Budapestről—Debreczenbe

indul:	reg.	d. u.	este
A d. u. 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v.	reg. 9	40	
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy.-v.	d. u. 2	15	
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este 7	05	
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással.)	este 9	15	
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érkező sz. v.	éjjel 11	—	

Debreczenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 3	47
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este 7	09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel 2	40
Budapest—Nagyvárad felől	reg. 7	20
Nagyvárad felől (P.-Ladányig gy.v.)	reg. 5	12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg. 7	50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u. 12	16

Debreczenbe érkezik:

M.-Sziget—Szatmár felől	este 10	16
Csak Szatmáról	reg. 6	58
Kassa—Miskolcz felől*	reg. 8	07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este 12	21
Kassa—Miskolcz felől**	este 7	50
" vásártérről	reg. 8	03
B.-Szt.-Mihály } m. áll. v.-hoz	déli 8	17
H.-Böszörmény felől } vásártérről	este 6	30
" m. áll. v.-hoz	este 6	49
F.-Abony felől (vásártérről)	d. u. 5	20
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u. 5	32
Óhat-Kócs-Polgár felől (vásártérről)	reg. 7	44
Óhat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg. 8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg. 7	25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u. 3	18

* Poprád-Felkáról indul jun. 1-től szept. 15-ig, este 10 ó. p. gy. v.

** Közvetlen kocsik Kassáról ind. 12 ó. 31 p. d. u.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felől és szerkesztő: Kercz Ádám.

Magán árverési hirdetmény.

A debreczeni ref. Collégiumnak alább megjelölt házutáni földjei **folyó évi június hó 1-ső napján délelőtt 10 órakor** a Collégium kis tanástermében jövő 1897., 1898. és 1899-ik évekre, esetleg 6 évre haszonbérbe fognak kiadni, u. m.:

1. Széchényi-utcai 1775. számú Böszörményi Róza-féle ház ondódi földje tanyával, 7 hold 1400 □ öl piacz-utcai dülőben.
2. Széchényi-utcai 1774. számú ház ondódi földje piacz-utcai 4-ik dülőben az előbbeni mellett 6 hold 150 □ öl tanya nélkül.
3. Nagy-Péterfia-utcai 812. számú ház ondódi földje tanyával a nagy-mátai ut elején 12 hold 584 □ öl.
4. Nagy-Péterfia-utcai 830. és 831. sz. Szabó Pál és Tudós János-féle házak 10 hold 227 □ öl ondódi föld a nagy-mátai országuton, belől a Látókép csárdán, tanya nélkül, az előző tételtől nem messze.
5. A fűveskert-utcai 1080. számú Félégházy-féle ház földje 8 hold 550 □ öl a czuczában, tanya nélkül, péterfia utcai 6-ik dülőben.
6. Nagy-uj-utcai 1691. sz. Szegedy-féle ház 8 hold 850 □ öl ondódi földje piacz-utcai 4-ik dülőben, tanya nélkül.
7. Ugyanazon ház új földje Alsó-Józsa alatt 11 hold 1312 □ öl, homok talajon, tanya nélkül.
8. Miklóssy Mózes-féle 10 1/2 nyilas föld tanyával.
9. Ugyancsak Miklóssy-féle 6 1/2 nyilas tanyával, mind a kettő az ondódon.
10. Böhm-féle 9 boglyás kaszáló a Bánkon.

Ezen árverésre a vállalkozók a kikialtási összeg 10 % letétele mellett meghívotnak. A feltételek a Collégium pénztári hivatalában megtekinthetők, az árverés megkezdéseig zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

5/4—2—1

A küldöttség.

A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat. Budapest, V., Erzsébet-tér 19. a közeledő **CSÉPLÉSI IDÉNYRE** különös figyelmébe ajánlja a t. cz. **gazdálkodóknak**, valamint **gőzmalmosoknak, szeszgyárosoknak, tégl- és mészégetőknek** és egyéb iparvállalatoknak **kazán és szobafűtéshez** kiválóan alkalmas **akna-, cséplési koczka és darabos szenét királdi és sajószentpéteri bányáiból legjutányosabb arón**, egész Kocsirakományokban, minden állomásra szállítva. Kizárólagos képviselők: **Hevesi és Fodor** cég Debreczen.

A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat. Budapest, V., Erzsébet-tér 19. a közeledő **CSÉPLÉSI IDÉNYRE** különös figyelmébe ajánlja a t. cz. **gazdálkodóknak**, valamint **gőzmalmosoknak, szeszgyárosoknak, tégl- és mészégetőknek** és egyéb iparvállalatoknak **kazán és szobafűtéshez** kiválóan alkalmas **akna-, cséplési koczka és darabos szenét királdi és sajószentpéteri bányáiból legjutányosabb arón**, egész Kocsirakományokban, minden állomásra szállítva. Kizárólagos képviselők: **Hevesi és Fodor** cég Debreczen.

Feltűnően hat a „Czerny-féle Keleti rózsatej“ (Orientalische Rosen-Milch) mely oly vakító fehérséget és üde ifju színt kölcsönöz az arczórnek, mint az más szer által el nem érhető, kitűnő még májfolt, szepid, bőrpattanás, fűző arczszin és napsütés ellen. Ellátolja a bőrt tisztáltságát, minden barna és sárga arczszint és egyidejűleg alkalmas minden testrésze ára 1 frt. **Balsamszappan hozzá 30 kr.**

Czerny-féle „Tanningene“ a legjobb, olaj nélkül, ártalmatlan, egyedül legjobb **hajfestőszer** haj és szakál, egy mint szemöldök festése, melyvel a leg egyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes barna, vagy fekete természetes színt visszanyeri, melyvel az őszülés előtti birt. E színt a szappannal való mosás és gőzfürdő sem változtatja. **Ára 2 frt 50 kr.**

Raktáron vannak mindennemű illatszerek, szappanok, poudre-ek, Crémek, arczkenőcsök, glicerin készítmények, pomádék, coniferensprít, szájjavító, fogporok, fogkefék, aranyzókeviz, hajszerek, fűstőlők, zsebkezdő-parfümök, Eau de Cologne stb. stb.

Leletkimérésen megvizsgálva s törvényesen véve.

Beszerzési forrás:

Czerny J. Antal-nál Bécs.

Levelezési gyár: XVIII. Carl Ludwigstrasse 6.

Raktár I. Wallfischgasse 5.

Szétküldés azonnal utánvét mellett. Megrendelések 5 frt-tól feljebb portómentesen eszközöltetnek.

Leírások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Raktár DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek Emil gyógyszerész, Békés-Csabán: Csanádi János fodrász, Kolozsvár: B. Sáros gyógyszerész, Perkál Béla fodrász, Nagyvárad: Szabó Gyula fodrász, Szatmár: Dr. Lengyel Márton gyógyszerész, Jászó: Nagy-Várad: Wachsmann Albert drogist, Kassa: Adamek Ágoston, Megai Gusztáv A. gyógyszerész, Dubez Imre droguista.

Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva.

16—10—5

Hirdetmény.

Városunk legjobb és legolcsóbb természetes ásványvize a

Sztojtkai savanyuviz,

1 láda 40 üveggel frt 2.40, láda és üveg a felszámoit áron visszavéttetik.

Kapható minden fűszerüzlet- és vendéglőben.

Bizományi raktárak: **Csanak József, Leidenfrost Ármin, Király János, Kontsek Géza, Félégházy János, Riki József Zelmos és Tóth Kálmán** uraknál.

FŐRAKTÁR DEBRECZEN és VIDÉKÉRE:

BORNYÁSZ és TÁRSÁ

ser- és bor-nagykereskedőknél. Központi iroda és telefo: Sas-utcza, Vilmos-ház.

446 0—10

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.